

Asia: VN/13118/2024

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ehdotuksen tavoitteena on lyhentää kotoutumislain toimeentulotuesta aiheutuneiden kustannusten korvausaikaa kolmesta vuodesta yhteen vuoteen 1.1.2025 alkaen lain kokonaisuudistuksen yhteydessä. Ehdotus perustuu kehysriihen säästötavoitteeseen.

Kunnilla on vuoden 2025 alusta lukien käytössään kotoutumisen edistämisen palveluiden lisäksi työllistymistä ja yrittäjyyttä sekä osaamisen kehittämistä edistäviä palveluja. Ehdotuksen mukaan kuntien tulee toiminnallaan pyrkiä nopeuttamaan kotoutumista ja työllistymistä ja sitä kautta vähentämään toimeentulotukiriippuvuutta. Kuntien työllistymistä tukevien palvelujen kautta kotoutumisen edistämisestä aiheutuvat kustannukset alenevat ja maahanmuuttajien työllistyminen tehostuu.

Etelä-Savon hyvinvointialue toteaa, että esitys heikentää väistämättä hyvinvointialueen taloudellista tilannetta. Korvausajan lyhentäminen ei takaa sitä, että myös kotoutuminen nopeutuu ja työllistyminen tehostuu. Esityksessä ei tule ilmi, millaisilla konkreettisilla toimenpiteillä kunnat ja valtio edistävät työllistymistä. Erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden kotoutumisen ja työllistymisen polku on edelleen pitkä ja on huomioitava, että suurin osa pakolaistaustaisista henkilöistä on haavoittuvassa asemassa.

Ehdotuksessa todetaan, että kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyö kotoutumisen ja työllistymisen edistämisessä on erityisen tärkeää. On kuitenkin epätodennäköistä, että tiiviistä yhteistyöstä huolimatta mm. luku- ja kirjoitustaidottomat oppivat kielen vuodessa niin hyvin, että ovat työmarkkinoiden käytettävissä. Lisäksi haavoittuvassa asemassa olevilla henkilöillä on monenlaisia traumaperäisiä sekä terveydellisiä haasteita, jotka viivästyttävät työllistymistä.

Kirvesmies Pirjo
Etelä-Savon hyvinvointialue - Kirvesmies Pirjo, palvelualuepäällikkö